

Додаток 2
до наказу ректора від 19.02.2024
№8

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення вченої ради Бердянського
державного педагогічного
університету від 30.01.2024 №11

**Положення
про комітет з етики наукових досліджень Бердянського державного
педагогічного університету**

1. Загальні положення

1.1. Комітет з етики наукових досліджень Бердянського державного педагогічного університету (БДПУ) (далі — Комітет) є постійно діючим консультативно-дорадчим органом, який створюється Вченою радою БДПУ для забезпечення відповідності всіх наукових досліджень університету етичним стандартам, забезпечення академічної доброчесності, запобігання академічному плагіату, фальсифікації результатів наукових досліджень та іншого несанкціонованого використання чужої інтелектуальної власності.

1.2. Комітет у своїй діяльності керується законодавством України, Статутом БДПУ, внутрішніми положеннями БДПУ, керівними міжнародними документами з етики наукових досліджень, а також цим Положенням.

1.3. Комітет підзвітний Вченій раді БДПУ.

2. Основні напрями діяльності, принципи, завдання

2.1. Комітет розробляє та впроваджує політики та процедури, що забезпечують дотримання етичних стандартів у наукових дослідженнях; контролює дотримання етичних стандартів у наукових дослідженнях та займається розглядом скарг та звернень, пов'язаних з порушенням етичних норм у науковій діяльності.

2.2. Комітет працює на принципах незалежності і неупередженості, конфіденційності і поваги до особистості, прозорості процесів та рішень, відповідальності і дотримання високих моральних стандартів.

2.3. Комітет розробляє і реалізує політики та процедури, спрямовані на підтримку етичної культури в науковій діяльності; оцінює етичні аспекти наукових проєктів та досліджень; розробляє рекомендації та надає консультативну підтримку з питань наукової етики.

2.4. Комітет встановлює чіткі та доступні процедури для подання скарг та звернень. Це включає визначення каналів комунікації, таких як електронна пошта, веб-форми на сайті університету та контактні особи в Комітеті. Визначаються конкретні терміни для розгляду скарг, а також етапи процесу розгляду, включаючи первинну оцінку, можливість для подальших роз'яснень від заявників та остаточне рішення Комітету.

3. Структура та організація Комітету

3.1. Комітет складається з вибраних членів, які представляють різні наукові напрямки та відділи університету. Членами комітету є заступники деканів з наукової роботи, начальник НДЧ, вчений секретар БДПУ, проректор з наукової роботи та за необхідності запрошені експерти з певної галузі.

3.2. Комітет очолює Голова, якого обирають члени Комітету. Голова Комітету відповідає за загальне керівництво діяльністю Комітету та представляє його інтереси перед іншими структурами університету та зовнішніми організаціями.

3.3. Засідання Комітету проводяться за потребою. Надзвичайні засідання можуть скликатися за ініціативою Голови або за запитом більшості членів Комітету за потребою.

3.4. Рішення Комітету приймаються шляхом відкритого голосування і вимагають простої більшості голосів членів Комітету, присутніх на засіданні.

4. Функції та повноваження Комітету

4.1. Розробка та впровадження політик і процедур, що відповідають міжнародним та національним стандартам етики наукових досліджень.

4.2. Регулярний перегляд та оновлення етичних принципів та положень університету, забезпечення їх актуальності та відповідності сучасним вимогам.

4.3. Розгляд скарг та звернень, пов'язаних із порушеннями етичних норм у науковій діяльності, та прийняття відповідних рішень.

4.4. Співпраця з іншими структурними підрозділами університету та зовнішніми організаціями для забезпечення дотримання етичних стандартів, регулярного обміну інформацією, спільного планування заходів та проєктів, а також координації дій для ефективного реагування на етичні виклики.

4.5. Оцінка етичних аспектів пропозицій щодо досліджень, зокрема оцінку потенційних ризиків і переваг дослідження, процес інформованої згоди та забезпечення захисту прав і добробуту учасників.

4.6. Захист конфіденційності учасників і збереження конфіденційності їхніх даних та перевірка, як дані будуть збиратися, зберігатися та надаватися.

4.7. Постійний моніторинг схвалених дослідницьких проєктів, щоб забезпечити постійне дотримання етичних стандартів.

5. Навчання та розвиток

5.1. Комітет організовує та проводить семінари, тренінги та інформаційні сесії для дослідників, викладачів та здобувачів вищої освіти з питань наукової етики, академічної доброчесності та запобігання плагіату.

5.2. Розробляється та постійно оновлюється набір інформаційних матеріалів, доступних для всіх членів університетської спільноти, для забезпечення широкого розуміння етичних стандартів і норм.

6. Міжнародне співробітництво

6.1. Комітет встановлює та підтримує співпрацю з міжнародними освітніми та науковими інституціями для обміну досвідом, практиками в області наукової етики та виконання спільних проєктів.

7. Моніторинг та оцінка

7.1. Комітет регулярно проводить моніторинг та аналіз ефективності політик і процедур. Це включає проведення щорічних аудитів, використання показників, таких як кількість і характер поданих скарг, відгуки учасників навчальних програм, а також ефективність впроваджених змін.

7.2. Розробляється система збору зворотного зв'язку від учасників наукового процесу, включаючи анонімні опитування та форуми для обговорення, щоб оцінити роботу Комітету та визначити потреби в подальших поліпшеннях.

8. Прозорість та звітність

8.1. Комітет забезпечує прозорість своєї діяльності, регулярно публікуючи звіти про свою роботу, рішення та рекомендації.

8.2. Резюме прийнятих рішень і обґрунтувань регулярно оприлюднюються для забезпечення відкритості та доступності інформації для всіх зацікавлених сторін.

9. Розширення сфери компетенцій

9.1. Комітет включає в сферу своєї компетенції етичний розгляд міждисциплінарних та новаторських досліджень, забезпечуючи адекватну оцінку нових викликів та підходів у науковій діяльності.

9.2. Оцінка етичних аспектів у використанні нових технологій та методик в наукових дослідженнях включається до компетенції Комітету, щоб забезпечити відповідність сучасним тенденціям та викликам у науці.

10. Порядок внесення змін до Положення

10.1. Зміни та доповнення до цього Положення можуть бути запропоновані будь-яким членом Комітету та повинні бути схвалені простою більшістю голосів на засіданні Комітету.

10.2. Затвердження змін до Положення відбувається на засіданні Вченої ради БДПУ.